

Wat wordt er met lam bedoeld.

Door Jaap Heeringa

In het Nieuwe Testament is lam een vertaling van het Griekse: **amnos** en **arnion**.

Amnos komt voor in Joh.1:29,36; Hand.8:32 en 1Petr.1:19 met betrekking op Jesjoea. Waarop berust deze typering? De motieven laten zich aan het Oude Testament ontleen. Daaruit blijkt:

1. Het lam was dagelijks voor het morgen- en avondoffer bestemd (Ex.29:38), en diende tot offerdier bij uitnemendheid.
2. Het Pascha lam moest gaaf, mannelijk en een éénjarig lam of bokje zijn.
3. In Jes.53:7 wordt de Knecht des Heeren in zijn geduldig lijden vergeleken met een lam, dat ter slachting geleid wordt. Dit lijden heeft plaatsbekledende betekenis, daar Johannes de Doper wijst op Jesjoea, als ‘*het Lam*’ dat de zonden der wereld wegneemt (Joh.1:29). Petrus herinnert de gemeente vrijgekocht te zijn van haar ijdele wandel met het kostbare bloed van de Messias als een onberispelijk en vlekkeloos lam, dan treed het Pascha motief naar voren (1Petr.1:19). Hier sluit 1Kor.5:7 (“*ons Pascha lam is voor ons geslacht: Messias*”) direct bij aan, terwijl Joh.19:36 (*geen been van Hem zal verbroken worden*) hieraan herinneringen oproept.

Arnion wordt uitsluitend in het boek Openbaringen toegepast. Het draagt de tekenen van het geslacht zijn (Op.5,6,12, e.a.). Deze typering laat zich dan ook niet scheiden van Jesjoea als offer- en paschalam. Hier in Openbaringen wordt, zonder de andere motieven te verwaarlozen, de heerschappij van de Messias als Lam geaccentueerd. Er is sprake van de toorn van het Lam (Op.6:16), de oorlog, die het voert, Zijn overwinning (Op.17:14) op de anti-christ, het troongemeenschap met God (Op.22:1,3). Het Lam is niet een tegenbeeld, maar een evenbeeld van de Leeuw uit de stam Juda (Op.5:5). Vergelijk dit met een schaap met lammeren in haar reactie op een hond, of als er een andere ram ook bij de schapen komt. Het is de Verlosser en Wereldheerser, die het raadsbesluit van God tot uitvoer brengt (Op.5:7;6:1).

In het gebied van Syrië en de Dode Zee komen twee soorten schapen voor.

1. Het Palestijnse schaap (*ovis laticaudatus*) dat in Syrië wordt gehouden en een vetstaartschaap is. Het stamt waarschijnlijk af van het steppe schaap (*ovis vignei*).
2. Het wildschaap (*ovis ornata sive orientalis*) leefde 50 jaar geleden in het gebied ten zuiden van de Dode Zee. Onder de naam ‘*zemer*’ (St.V. gems) wordt het in Deut.14:5 genoemd onder de wild levende dieren die gegeten mocht worden.

Nu etymologisch.

1. Lam: jong van een schaap, oudgermaans: lamb.
2. Schaap: (dier), oudnederlands: scap; oudsaksisch: skap; middennederlands: schap; oudfries skep en oudengels: scep (op laatste vier een streepje boven de a en de e).

In de vakliteratuur is *een ramlam*: 0-12 maand oud en *een ooilam* is ook 0-12 maand oud. Een *lam* is een onvolwassen dier; een *schaap* is een volwassen dier en *een ram* is een mannelijk schaap en *een ooi* is een vrouwelijk schaap.

Het Hebreeuws kent meerdere woorden voor schaap, ram en lam.

Strong nr. 7716 **seh** of **sey**, wat betekent: uitdrijven (om te grazen), een lid van een kudde, dat is een schaap of geit. Dit wordt vertaald met: kudde, ooi, lam of schaap. Dit woord komt voor in Gen.22:7,8; Ex.12:3.

Strong nr. 6629 **tson** of **tsown**, en betekent: kudde van schapen of geiten. Dit woord komt voor in Gen.4:2; Gen.12:16; Gen.21:27; Ps.144:13.

Strong nr. 3776 **kisbah**, (komt van 3775), en betekent: jong ooi, lam.(Lev.5:6)

Strong nr. 3775 **keseb**, (komt van 3532), en betekent: jong schaap, lam, schaap.(Lev.3:7)

Strong nr. 3535 **kiḅsah** of **kaḅsah** (komt van 3532) en betekent: schaap, ooi.(Num.6:12)

Strong nr. 3532 **keḅes** en wat betekent: schaap, ram. (Ex.29:39). Dit woord staat in verband met **keḅesh**, wat betekent: voetbank, vertreden. Keḅesh komt van **kaḅash**, wat betekent: neer trappen, er onder houden, onderdrukken, bezetten veroveren.

Lev.5:6 “schuldoffer ... brengen zal een **wijffe van kleinvee** (3776), en lam of een jonge geit. Vs. 14 een éénjarig oilam als zondoffer.

Num.6:12 schuldoffer – nazireërschap – lam – éénjarig.

Lev.3:6 offerande van kleinvee tot dankoffer hetzij mannelijk of vrouwelijk. Vs. 7 Indien hij een lam tot een offerande.

Conclusie.

Wanneer wij lezen over *schaap*, dan kan dit een *vrouwelijk* (ooi) of *mannelijk* (ram) dier zijn. Het betref hier dan wel een volwassen dier. Een dier ouder dan 12 maand. *Een lam is een onvolwassen schaap*, hetzij *mannelijk* (ramlam) of *vrouwelijk* (oilam), en jonger dan 12 maand. Een schaap van 12 maand en een lam van 12 maand. Wanneer spreek je dan over schaap of lam? In de schapen wereld spreek men over dat wanneer een oilam gelamd heeft, dan wordt ze een schaap. Een schaap werp op éénjarige leeftijd (12 maanden dus) voor het eerst.

Wanneer wij dan lezen dat Jesjoea wordt vergeleken met een lam. De kontekst moet ons vertellen wat er bedoeld wordt. Een vergelijk kun je maken met dat Jesjoea ook wel de bruidegom genoemd wordt. Dit is een jong volwassene. Na zijn huwelijk wordt hij man, volwassen. Jesjoea als éénjarig mannelijk lam, een ram dus. Is krachtig en is een evenbeeld van de leeuw. Jesjoea werd de ondergeschoffelde, de vertrapte. En wat is dat dan bijzonder te weten dat het Hebreeuwse woord voor schaap, ram (**keḅes**) in verband staat met **keḅesh** en **kaḅash** wat ook ondergeschoffeld en vertrap betekent.

Een schaap is van af het begin van de mensheid verbonden. Jes.53 verwoord het aldus: “*Hij deed Zijn mond niet open; als een lam werd Hij ter slachting geleid, en als een schaap, dat stom is voor het aangezicht van de scheerders, also deed Hij Zijn mond niet open*”. Een schaap dat gescheerd wordt, en gebeurt op zijn vroegst als ze één jaar oud zijn, geeft zich gemakkelijk over. Schapen zijn volgzzaam achter de herder aan en zij verstaan zijn stem.

Wij worden als gelovigen (maar ook Israël) vergeleken met schapen. Schapen in deze wereld. En Jesjoea zei tegen Zijn volgelingen: “*Ik zend jullie als schapen onder de wolven*”. En leert de Bijbel niet dan wij vervolgt zullen worden, gehaat en vertrap. Maar gelukkig het vertrap Lam Jesjoea stond op uit de dood en is nu zittende aan de rechterhand van de Vader. En zo is er hoop voor de schapen en **lammeren**.